

Силабус курсу Мистецька епістемологія

Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань: 02 Культура і мистецтво
Спеціальність: 026 Сценічне мистецтво
Освітньо-професійна програма «Режисура івент-проектів»
Кількість кредитів – 4
Рік підготовки – 1, семестр – 2
Компонент освітньої програми: за вибором
Дні занять: відповідно до розкладу

Мова викладання: українська

Керівник курсу

д. пед. н., проф.

Кондрацька Людмила Анатоліївна

Контактна інформація

luda.kondratska@tnpu.edu.ua , (0352) 53-11-76

Опис дисципліни

Сучасна парадигма професійної мистецької діяльності зорієнтована *не просто на інформованого, а на освіченого фахівця*. В умовах сучасної трансформації художнього знання в культурно-епістемологічну подію стрімко зростає дослідницький інтерес до методології традиційних і новітніх мистецьких концепцій з метою проникнення у таїну «герменевтичного кола» художнього тексту або арт-проекту. Спробою задовільнити цей інтерес постає пропонований курс. У ньому магістранти запрошуються до дослідження генези епістемічного статусу художнього пізнання, методологічних аплікацій сучасних стратегій інтерпретації у сфері мистецтва і арт-діяльності та критеріїв їх достовірності. Ці проблеми сутнісно зумовлюють визначення змісту художньо-епістемологічної компетентності майбутньої творчої індивідуальності.

Мета: розкриття особливостей есхатологічної парадигми художнього пізнання в **сучасній** арт-практиці – деспотично стохастичній системі **плюралістичної** «мерехтливої» естетики, іронічної толерації кічу, кемпу, художньому середовищі «технообразів» віртуалістики і комп'ютерної квазіреальності, бриколажної «дизайнізації», «кліповості».

Завдання:

- визначення епістемічного статусу, об'єкта і предмету художнього пізнання (на основі вірогіднісного детермінізму);
- проведення сутнісного аналізу герменевтичної і екзистенціальної стратегій художнього пізнання;
- виявлення перспектив і можливостей апокатастатичної відповідальності пізнаючого суб'єкта;

- дослідження технології формування художньо-епістемологічної компетентності майбутньої творчої індивідуальності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні теорії істини та історичні типи художнього пізнання;
- методи і стратегії художнього пізнання;
- структуру і алгоритм вибудови художньої епістеми;
- критерії достовірності досягнутого смислу художнього тексту;
- етапи і психологічні механізми реалізації художньо-епістемічної стратегії;

вміти:

- продуктивно застосовувати методи художнього пізнання;
- творчо реалізувати алгоритм вибудови художньої епістеми;
- допитуватись сутнісного смислу художнього тексту;

володіти:

- типологією знаково-символічних текстових структур національної і світової художньої культури за їх образно-смісловою природою;
- художніми практиками смислового вираження сутності; стратегій дво- і тримірного смислового означення артефакту;
- технікою логічної організації мислительного пошуку в ході відстеження траєкторії появи і трансформації художньо-сміслових комплексів;
- методом систематичного уточнення думки під час поліфункціонального обґрунтування повноти і адекватності пропонованих арт-модельовань предметної сутності; нестандартними способами споглядання художньо вираженого сутнісного смислу (вгадування, схоплення, розпізнавання тощо) завдяки розвитку *імагінативності і креативності* (в моделях дивергентного, латерального, вірогіднісного та метафоричного мислення);
- семантичною гнучкістю у тлумаченні художньо-вираженого сутнісного
- смислу артефакту;
- продукуванням поліваріативного результату у нерегламентованих і невизначених ситуаціях епістемологічного обґрунтування.

Навчальний контент

Години			Тема	Результати навчання	Завдання
лекції	практичні	самостійна робота			
2	2	16	<p style="text-align: center;">Вступ.</p> <p style="text-align: center;">Мистецька епістемологія як наука і духовна практика: діалектика предмету і предикату</p> <p style="text-align: center;">Тема 1.</p> <p style="text-align: center;">Епістемологія як мистецтво людського мислення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність сумніватися в інтелектуальному досвіді осягнення сутності; • здатність перебувати у стані еротематичної допитуваності; • здатність відкривати незнання там, де панує заміна універсальності та істинності смислу знання його прекрасно вибудованою формою. 	<p>Осмислення тези: становлення людини у її «сапієнтності» – це не просто «відкриття» істини в результаті трансцендентальної рефлексії (як «світла» власного інтелекту), а смирення приймання Абсолютної Істини в результаті допитуваності-співбуття (а відтак – душевно-духовного зцілення).</p>	Участь у синектичному коучингу.
2	2	16	<p style="text-align: center;">Тема 2.</p> <p style="text-align: center;">Художнє пізнання: епістемологічний статус, передумови і основотвірні засади.</p> <p style="text-align: center;"><i>Осягнення предметної сутності – це результат:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • безперервного структурування смислової «присутності» речей або їх сутнісного «існування-в-намірі»; 		Створення мультимедійного проєкту за тематикою проблеми.

		<ul style="list-style-type: none"> • «тверезіння» розуму від надмірної «активності-пасивності»; • досягнення стану «просвітлення серця». <p><i>Етапи інтелектуального сходження до істини:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • типологізація, класифікація усієї множинності видимого і невидимого космосу (діалог зі світовою душею, панпсихізм); • допитуваність універсальної сутності родо-видового космосу (єднання з Логосом, вселенською мислеосною, (як ідеальної можливості сущого). <p><i>Критерії достовірності художнього знання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • цілісність (за принципом оформленості смислового віддзеркалення первообразу у антиномічній єдності свідомого і безсвідомого, чуттєвого і раціонального, необхідно даного і вільно відтворюваного); • самодостатність (за принципом відповідності між сутнісною характеристикою факту явища і її художнім смыслом); • суб'єктивна незаангажованість (за принципом особистої актуальності). 	<p>Оперування вихідними дискурсами художнього пізнання в контексті різних теорій істини: кореспондентської, семантичної, когерентної, прагматичної, теорій очевидності, узгодженості надлишковості.</p> <p>Розуміння світоглядних установок теорії концептуальної інтеграції у ментальному просторі художнього тексту, арт-проекту.</p>	<p>Організація перформативного діалогу у віртуальному арт-класі.</p>
--	--	--	---	--

2	2	16	<p style="text-align: center;">Тема 3.</p> <p>Історико-культурний смисл діалектики художнього пізнання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • класична парадигма художнього пізнання; • некласична парадигма художнього пізнання; • постнекласична парадигма художнього пізнання <p style="text-align: center;"><i>Форми їх реалізації:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • епістема (відання предметної сутності); • діаноя (розрізняючий глузд); • докса (суб'єктивна думка). <p><i>Сучасний аукціоніст – це «скрипторій» кліпового тексту, нелінійної художньої гри, яка через метафори тотального цинізму та іронії залучає до заперечення-як-утвердження, віри-як-зневіри, пекла-як-раю, рабства-як-свободи.</i></p>	<p style="text-align: center;">Осмислення необхідності виходу за межі мислимої реальності, здолати діаду буття й безособового інтелекту і чинників реалізації цієї сотеріологічної місії.</p>	<p>Участь у синектичному коучингу в Лабораторії помилок.</p> <p style="text-align: center;">Тема: «Ритуалістичний театр Карлхайнца Штокхаузена»</p>
2	2	16	<p style="text-align: center;">Тема 4.</p> <p>Теорія художньої інтерпретації: епістемологічний дискурс</p> <p style="text-align: center;"><i>Закономірності мистецтва акціонізму як нелінійної системи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • антиномічна взаємозалежність альтернативного і коеволюційного шляхів розвитку художніх і нехудожніх структур; • перманентна прискорюваність процесу об'єднання цих структур у пара /артовому просторі; • неустанна трансформація 	<p style="text-align: center;">Порівняння смыслових конструктів сучасної теорії художньої інтерпретації</p>	<p>Організація перформативного діалогу у віртуальному арт-класі</p>

		<p>шляхів колоподібної еволюції мистецтва (як пригадування майбутнього, за Екклезіястом);</p> <p>взаємопроникливе розсіювання як чинник корелювання суб'єкт-об'єктних, суб'єкт-суб'єктних відношень у арт-практиках виробництва-споживання;</p> <ul style="list-style-type: none"> • різновекторність часо-просторової взаємодії художніх текстів як стереофонічної і стереографічної множинності позначень (новаторське продовження традицій, творче заперечення усталених принципів; запозичення, наслідування, пародіювання, епігонство художнього досвіду; концентрація, інтегрування і асиміляція художнього вираження в загальному художньому процесі без втрати самобутності). <p><i>Моделі</i></p> <p><i>художньої інтерпретації:</i></p> <p>пояснення, переклад,</p> <ul style="list-style-type: none"> • розуміння-суб'єктифікація, • розуміння - об'єктивація, • розуміння - редукція художнього смислу до варіації відомих тлумачень, • розуміння як вільна смислова творчість <p>(постмодерністська програма)</p>		
		<p><i>Тема 5.</i></p> <p>Герменевтика як стратегія мистецької епістемології</p> <p><i>Форми</i></p> <p><i>герменевтичного вживання у художній смисл</i></p>		

2		16	<p><i>предметної сутності:</i> символ, алегореза, троп, метафора, метонімія, синекдоха, гіпербола, літота, акроматичний образ і анаморфоза.</p> <p><i>Процедури, що корелюють контекстне розуміння художнього тексту:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • дискурсивний контроль; • коментарій; • авторське потлумачення; • селекції суб'єктів мовленнєвого ритуалу. 	<p>Розуміння відмінності між іконою, індексом і символом .</p> <p>Готовність до перформативного вчинку для підтвердження тези: художній символ– це синтез учнівства і творчості, обов'язку і дару.</p>	Створення мультимедійн ого проєкту за тематикою проблеми
	2	20	<p><i>Тема 6.</i> Епістемічні стратегії метамодерну:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>метарефлексивності</i> • <i>“подвійного кадру” (double cropping);</i> • <i>дизайнкової провокації;</i> • <i>soft-norm;</i> • <i>конструктивного;</i> • <i>norm-core;</i> • <i>антропоморфізації;</i> • <i>meta-cute.</i> 	Здатність до перформативної реалізації епістемічних стратегій метамодерну.	Організація еротематич- ного діалогу за темою.
10	10	100			

Спеціальне технічне і програмне обладнання

Класифікація е-ресурсів (платформ, модулів, веб-сайтів, програм) для педагогічного дизайну

Цифровий інструмент	Педагогічна мета	Студентський проєкт
Edmodo, Google Drive (Google Slides, Google Docs)	Налагодження творчої співпраці	Організація перформансів, хеппенінгів, акцій, meetups, відеоконференцій
Doodle	Активізація ініціативності та підприємливості	Створення цифрового графіку заходів та зустрічей у віртуальному арт-класі
Google Modules	Збір та епістемологічний аналіз мистецтвознавчої інформації	Проведення цифрового анкетування
Padlet Prezi	Генерування процесу алегоричного, тропологічного і есхатологічного споглядання артефактів	Реалізація технологій організації художньо-рефлексивної дії та антропокінетичної майстерні
Coggle	Вибір, класифікації та організація ресурсів	Створення інтерактивної веб-карти
Tes-Teach	Відбір та аналіз інформаційних ресурсів	Застосування під час семінарів, практичних занять, в Лабораторії помилок
Survey Monkey, Plickers, Kahoot, Quizizz, Google Forms	Оцінювання та аналіз	Застосування для проміжного цифрового опитування

Академічна політика курсу:

- курс передбачає роботу в коучинговому середовищі «лабораторії помилок», відкритому для творчої, конструктивної критики, зокрема в умовах дистанційного навчання;
- індивідуальні завдання перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.
- роботи, здані з порушенням термінів складання модуля без поважних причин, не приймаються.

Система оцінювання та вимоги

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістовий модуль 1. Підготовка літературного перформансу	25
Змістовий модуль 2. <ul style="list-style-type: none"> участь у синектичному коучингу з проблеми; участь у віртуальному діалозі в Лабораторії помилок (у якості представника певної антропологічної школи) 	25
Змістовий модуль 3. <ul style="list-style-type: none"> перформація алегоричного, тропологічного і есхатологічного смислів артефактів з проблеми у віртуальному арт-класі; підбір відеоісторії, як ілюстрацію проблеми, з коментуванням її тропологічного і есхатологічного смислу 	15
Змістовий модуль 4. <ul style="list-style-type: none"> запис бліц-інтерв'ю на вулиці на задану тему з наступним обговоренням; створення інтерактивної веб-карти з проблеми 	15
Екзамен	20

Предмет оцінювання:

Критерії оцінювання авторських рецепцій і наративів (5 балів):

виразність антропологічної ідеї – 1;
 креативність розкриття – 1;
 епістемологічна верифікованість – 1;
 форматні ознаки – 1;
 синектична і еротематична зумовленість – 1.

Критерії оцінювання участі у синектичному коучингу або у віртуальному діалозі з проблеми у Лабораторії помилок (5 балів):

оригінальність повідомлень – 1;
 антропологічна значущість і актуальність висунутих ідей – 1;
 оперативність і переконливість виголошуваних думок – 1;

толерантність у ставленні до ближнього,
як до «Заслуженого Співрозмовника» – 1;
перформативно представлений матеріал – 1.

Критерії оцінювання сутнісного розуміння тропологічного і есхатологічного
смислів тематичної перформації у віртуальному арт-класі **(5 балів)**:

благочестивий характер перформативного вчинку – 1;
присутність епістемної допитуваності – 1;
дизайновий характер презентації – 1;
причино-наслідковий зв'язок в побудові наративу – 1;
чіткість сфокусованої теми – 1.

Критерії оцінювання бліц-інтерв'ю (5 балів):

актуальність вибору теми і співбесідників – 1;
логіка побудови композиції – 1;
характер і тропологічний смисл запитань – 1;
способи домогтися чіткої і повної відповіді – 1;
антропологічна ерудованість – 1.

Формування програмних компетентностей та результатів навчання

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності та результати навчання
ЗК 1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 2.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ПРН 1.	Володіти культурою мислення, здатністю до узагальнення, аналізу і синтезу в професійній діяльності.
ПРН 4.	Володіти достатніми науковими знаннями і навичками, що належать до актуальних напрямів наукових досліджень в галузі культури і мистецтва, щоб успішно проводити наукові дослідження.
ПРН 10.	Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.

Рекомендована література

Базова

1. Ерохин С. Теория и практика научного искусства / С. Ерохин. Москва : МИЭЭ, 2012. 208 с.
2. Зедльмайр Х. Искусство и истина: Теория и метод истории искусства / Ханс Зедльмайр; пер.с нем. С.С. Ванеяна. Минск.: «Архипелаг», 2010. 301 с.
3. Кондрацька Л.А. Художня епістемологія у вимірі педагогіки.

Тернопіль: «Навчальна книга – Богдан». 2002. 408с.

4. Кондрацька Л.А. Художня епістемологія. Підручник для магістрантів і студентів мистецько-педагогічних факультетів Тернопіль:Вектор, 2012. – 333 с.
5. Кошут Дж. Искусство после философии / Дж. Кошут[Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://vcsi.ru/files/art_after_philosophy.pdf.
6. Махмутов М. Т. Типология эпистемологического мышления // Психологические труды. Вып. XXIII. Ч. II. Москва, 2000. С. 101–124.